

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 5.12.2012
COM(2012) 725 final

2012/0342 (NLE)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

**om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastlæggelse af regler for
anvendelsen af EF-traktatens artikel 93**

(EØS-relevant tekst)

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

EU's statsstøttere regler blev første gang indført i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab i 1952 og i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab i 1957. De er nu nedfældet i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (herefter benævnt "EUF-traktaten" eller "traktaten").

EUF-traktatens artikel 107 indeholder definitionen af statsstøtte og beskriver de tilfælde, hvor støtte kan betragtes som forenelig med det indre marked, mens EUF-traktatens artikel 108 beskriver de proceduremæssige hovedprincipper, der ligger til grund for Kommissionens opgave med at sikre, at medlemsstaterne overholder de materielle statsstøttere regler. I henhold til EUF-traktatens artikel 109 kan Rådet på forslag fra Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet udstede de fornødne forordninger med henblik på anvendelsen af EUF-traktatens artikel 107 og 108.

I 1999 vedtog Rådet forordning (EF) nr. 659/1999¹ (herefter benævnt "procedureforordningen"), der fastsætter de nærmere procedureregler for håndhævelsen af EUF-traktatens artikel 107 og 108, som hidtil har fundet anvendelse uden væsentlige ændringer.

De statsstøtteprocedurer, der er fastlagt i EUF-traktatens artikel 108 og specificeret i procedureforordningen, bygger på tre hovedprincipper:

- Medlemsstaterne har pligt til at indgive forudgående anmeldelse af alle planlagte støtteforanstaltninger, medmindre foranstaltningerne er omfattet af en gruppefritagelsesforordning eller en afgørelse, og den berørte medlemsstat må ikke indføre foranstaltningen, før Kommissionen har truffet afgørelse om godkendelse af støtten; i den forbindelse kan Kommissionen efter en primært bilateral (medlemsstaten/Kommissionen) foreløbig undersøgelse ("første fase"), som i princippet skal afsluttes inden for to måneder, enten godkende støtteforanstaltningen eller indlede den formelle undersøgelsesprocedure ("anden fase"), som den skal bestræbe sig på at afslutte inden for 18 måneder, med henblik på efterfølgende at godkende (eventuelt på visse betingelser) eller forbyde støtteforanstaltningen.
- Kommissionen har pligt til at foretage en omhyggelig og upartisk undersøgelse af klager fra interesserede parter og til umiddelbart at træffe afgørelse om dem. Hvis Kommissionen træffer afgørelse om, at der ikke som påstået af en klager foreligger statsstøtte, skal Kommissionen som minimum give klageren en fyldestgørende begrundelse for, hvorfor de faktiske og retlige omstændigheder i klagen ikke var tilstrækkelige til at godtgøre, at der foreligger statsstøtte.
- Endelig skal Kommissionen løbende undersøge alle eksisterende støtteordninger i medlemsstaterne og kan foreslå dem passende

¹ Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1).

foranstaltninger, der er nødvendige som følge af den løbende udvikling af det indre markeds funktion.

Disse hovedprincipper i statsstøtteproceduren er en direkte konsekvens af det system til kontrol af statsstøtte, der er fastlagt i traktaten, og som bygger på Kommissionens enekompetence til at vurdere statsstøtteforanstaltningers forenelighed med det indre marked.

Over 13 år efter procedureforordningens ikrafttræden er der nu behov for en modernisering af reglerne for at tilpasse statsstøtteproceduren til et EU med 27 medlemsstater, 500 millioner indbyggere og 23 officielle sprog.

Den økonomiske og finansielle krise har truet det indre markeds integritet og vist, at en strømlinet og effektiv kontrol og håndhævelse af statsstøttereglerne er vigtig. Erfaringen viser, at Kommissionen har behov for bedre værktøjer, hvis den skal gribe ind inden for tidsrammer, der er rimelige for erhvervslivet, og fremme en forsvarlig anvendelse af offentlige midler til vækstorienterede politikker.

Den 8. maj 2012 vedtog Kommissionen derfor meddelelsen om "*Modernisering af EU's statsstøttepolitik*"², som markerede starten på en omfattende reform af statsstøttereglerne. Meddelelsen skal sikre, at statsstøttepolitikken både bidrager til gennemførelsen af Europa 2020-dagsordenen³, som er EU's vækststrategi for dette årti, og til budgetkonsolideringen.

Revisionen af procedureforordningen er et af de tiltag, der ventes at give Kommissionen mulighed for at nå målene for moderniseringen. Reformen af statsstøtteprocedurerne ventes især at gøre statsstøttekontrollen mere effektiv⁴.

Behovet for en reform af statsstøtteprocedurerne fremhæves også af Revisionsretten i dens særberetning nr. 15/2011 "*Sikrer Kommissionens procedurer en effektiv forvaltning af statsstøttekontrollen?*"⁵. Kommissionen vil med den foreslåede reform af procedurereglerne på statsstøtteområdet navnlig følge Revisionsrettens anbefalinger om:

- at minimere antallet af anmodninger om oplysninger, der sendes til medlemsstaterne
- at behandle ubegrundede klager hurtigt for at give større retssikkerhed til alle berørte parter
- regelmæssigt at informere klageren, medlemsstaten og modtageren om fremskridtene i de enkelte sager og om udfaldet af undersøgelsen
- at forbedre produktiviteten og pålideligheden af sin dataindsamlingsproces.

² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Modernisering af EU's statsstøttepolitik (KOM(2012) 209 endelig af 8.5.2012).

³ Meddelelse fra Kommissionen: Europa 2020: En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, (KOM(2010) 2020 endelig af 3.3.2010).

⁴ Punkt 23b i meddelelsen "Modernisering af EU's statsstøttepolitik", nævnt ovenfor i fodnote 2.

⁵ Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 15 af 15. december 2011: "Sikrer Kommissionens procedurer en effektiv forvaltning af statsstøttekontrollen?": <http://eca.europa.eu/portal/pls/portal/docs/1/10952779.PDF>.

Rådet⁶ og Europa-Parlamentet⁷ bakkede udtrykkeligt op om disse anbefalinger.

2. KORT BESKRIVELSE AF DE FORESLÅEDE ÆNDRINGER

Den foreslåede reform af procedureforordningen vil have fokus på to områder som anført i meddelelsen om modernisering af EU's statsstøttepolitik⁸, nemlig forbedring af behandlingen af klager (2.1) og sikring af en effektiv og pålidelig indsamling af markedsoplysninger (2.2).

2.1. FORBEDRING AF BEHANDLINGEN AF KLAGER

Klager er generelt en meget nyttig kilde til oplysninger, som kan lede Kommissionens undersøgelser i retning af de erhvervssektorer, hvor ulovlig statsstøtte hæmmer konkurrencen på EU-niveau. Kommissionen modtager årligt i gennemsnit over 300 klager, som indgives af interesserede parter⁹ og andre, og mange af dem er enten ikke begrundet i et egentligt konkurrencehensyn eller tilstrækkeligt dokumenteret. De fleste klager prioriteres ikke højt, og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for disse klager har tendens til at stige¹⁰. Medlemsstaterne og klagerne opfatter derfor indimellem klagebehandlingsproceduren som uforudsigelig og ikke tilstrækkelig gennemsigtig.

I 2009 fastsatte Kommissionen i kodeks for god praksis ved behandling af statsstøttesager¹¹ en trinvis og gennemsigtig procedure for behandling af klager. Da kodeksen havde været anvendt i to år, viste det sig imidlertid, at de ønskede fordele – kortere sagsbehandlingstid, øget effektivitet og større forudsigelighed – ikke var blevet opnået i fuld udstrækning. Kodeks for god praksis kunne ikke afhjælpe nogle af de største mangler i det nuværende system, da de er direkte afledt af procedureforordningen. Det foreslås derfor at gennemføre en reform af selve procedureforordningen for at rette op på disse mangler.

* *

*

Hensigten med de foreslåede ændringer af procedureforordningen er i den forbindelse at forbedre kvaliteten af de modtagne oplysninger ved at præcisere, hvilke krav der skal være opfyldt for at kunne indgive en klage, og gøre den trinvis, forudsigelige og gennemsigtige procedure til en formel procedure.

Kommissionen skal i dag undersøge enhver påstand om statsstøttereglernes overtrædelse fra enhver kilde. I modsætning til klager i forbindelse med konkurrencereglerne i EUF-traktatens

⁶ Rådet for Den Europæiske Union: Konklusioner om Revisionsrettens særberetning nr. 15/2011: "Sikrer Kommissionens procedurer en effektiv forvaltning af statsstøttekontrollen" – Vedtagelse (9149/12 af 2.5.2012).

⁷ Europa-Parlamentets beslutning om Den Europæiske Revisionsrets særberetninger i forbindelse med discharge for 2010 for Kommissionen, punkt 116 til 125 (2011/2225(DEC) af 10.5.2012).

⁸ Punkt 23, litra b), i meddelelsen "Modernisering af EU's statsstøttepolitik", nævnt ovenfor i fodnote 2.

⁹ Jf. EUF-traktatens artikel 108, stk. 2, og procedureforordningens artikel 1, litra h).

¹⁰ Pr. 31. marts 2012 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for igangværende klagesager i GD COMP 17 måneder.

¹¹ Meddelelse fra Kommissionen: Kodeks for god praksis ved behandling af statsstøttesager (EUT C 136 af 16.6.2009, s. 13).

artikel 101 og 102, der skal indgives i henhold til forordning 1/2003¹² og 773/2004¹³, stilles der ingen formelle krav til indgivelsen af klager vedrørende statsstøtte. Da procedureforordningen ikke indeholder konkrete krav til klager, afgjorde Retten i sin dom af 29. september 2011 i sagen om *Ryanair*¹⁴, at der for nuværende ikke er nogen formelle krav, der skal være opfyldt for at kunne indgive en klage vedrørende statsstøtte til Kommissionen.

Af hensyn til gennemsigtigheden og retssikkerheden bør betingelserne for at indgive en klage derfor præciseres for at sikre Kommissionen adgang til de oplysninger om påstået ulovlig støtte, der er nødvendige for at indlede en foreløbig undersøgelse (ændring af artikel 10). Det bør kræves, at

- klagerne fremsender visse obligatoriske oplysninger. Det er i den forbindelse relevant at give Kommissionen beføjelse til at vedtage gennemførelsesbestemmelser om krav til form og indhold i en klage (ændring af artikel 27)
- klagerne godtgør, at de er interesserede parter i overensstemmelse med EUF-traktatens artikel 108, stk. 2¹⁵, og procedureforordningens artikel 1, litra h)¹⁶, og dermed har en legitim interesse i at indgive en klage. I den forbindelse foreslås det at specificere i artikel 20, stk. 2, som vedrører "de interesserede parters rettigheder", at "alle interesserede parter kan indgive en klage".

I de tilfælde, hvor de modtagne oplysninger ikke klassificeres som en klage, fordi de ikke opfylder kriterierne for antagelighed, vil Kommissionen ikke længere have pligt til at vedtage formelle afgørelser. Oplysningerne vil blive registreret som markedsoplysninger og kan eventuelt anvendes på et senere tidspunkt i forbindelse med en undersøgelse, der iværksættes på eget initiativ.

For at fuldende den trinvis procedure, der blev indført med kodeks for god praksis¹⁷, bør procedureforordningen formelt give Kommissionen mulighed for at anse klager for trukket tilbage, hvis klageren ikke vender tilbage med brugbare oplysninger eller på anden vis undlader at samarbejde under proceduren. Det vil strømline og forbedre behandlingen af klager (ændring af artikel 20, stk. 2).

* *

*

I klager gøres Kommissionen primært opmærksom på støtte, som allerede er blevet tildelt, og som derfor kan udgøre ulovlig støtte. I 2009 udsendte Kommissionen en meddelelse om de

¹² Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1).

¹³ Kommissionens forordning (EF) nr. 773/2004 af 7. april 2004 om Kommissionens gennemførelse af procedurer i henhold til EF-traktatens artikel 81 og 82 (EUT L 123 af 27.4.2004, s. 18).

¹⁴ Sag T-442/07, *Ryanair mod Kommissionen*, Sml. 2011, endnu ikke offentliggjort, præmis 33.

¹⁵ Se dom i sag 323/82, *Intermills mod Kommissionen*, Sml. 1984, s. 3809, præmis 16.

¹⁶ Artikel 1, litra h), i Rådets forordning (EF) nr. 659/99: "'interesserede parter" alle medlemsstater og personer, virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder, hvis interesser måtte være berørt af den tildelte støtte, herunder navnlig støttemodtageren, konkurrerende virksomheder og erhvervsorganisationer".

¹⁷ Meddelelse fra Kommissionen: Kodeks for god praksis ved behandling af statsstøttesager, nævnt ovenfor i fodnote 11.

ationale domstoles håndhævelse af statsstøttereglerne¹⁸ for at oplyse nationale domstole og interesserede parter om klagemulighederne, og den har bestræbt sig på at udvikle sit samarbejde med de nationale domstole ved at indføre mere praktiske redskaber, som kan støtte nationale dommere i deres daglige arbejde.

Det foreslås at fastsætte udtrykkeligt, at de nationale domstole har ret til oplysninger fra Kommissionen med henblik på anvendelsen af EUF-traktatens artikel 107, stk. 1, og artikel 108 og kan anmode om en udtalelse fra Kommissionen vedrørende spørgsmål om statsstøttereglernes anvendelse (ny artikel 23a, stk. 1).

Det foreslås også at give Kommissionen ret til skriftligt eller mundtligt at fremsætte bemærkninger til nationale domstole (ny artikel 23a, stk. 2). Kommissionen kan handle i henhold til denne bestemmelse alene i Unionens almene interesse (som *amicus curiae*), dvs. ikke til støtte for en af parterne. Formålet med den foreslåede bestemmelse er navnlig at give Kommissionen mulighed for at henlede nationale domstoles opmærksomhed på spørgsmål, der har væsentlig betydning for den konsekvente anvendelse af EU's statsstøtteregler i hele det indre marked. De nationale domstole har ikke pligt til at følge en udtalelse fra Kommissionen. Den nye artikel 23a ændrer ikke ved nationale domstoles ret eller pligt til at anmode Domstolen om præjudicielle afgørelser i henhold til EUF-traktatens artikel 267.

* *

*

Ovennævnte forslag ventes at sikre, at Kommissionen modtager bedre underbyggede klager, og vil dermed have en positiv indvirkning på alle, der er involveret i behandlingen af klager vedrørende statsstøtte.

Hvis brugen af klageformularen gøres obligatorisk, bliver det lettere for Kommissionen at fastlægge, om en klage vedrører statsstøttespørgsmål, og afgøre, hvor højt den enkelte klage bør prioriteres, uden gentagne gange at skulle sende anmodninger om oplysninger til den berørte medlemsstat eller klageren. Eftersom medlemsstaterne har ret til at fremsætte bemærkninger til og reagere på de enkelte klager, vil en mulig nedbringelse af antallet af klager desuden reducere den berørte medlemsstats arbejdsbyrde.

Når klagere også anlægger sag ved de nationale domstole på grundlag af påstande om statsstøttereglernes overtrædelse, vil de nationale domstole i procedureforordningen kunne finde de værktøjer, som de kan anvende til at opnå hjælp fra Kommissionen. Samarbejdet, som vil finde sted inden for en passende tidsramme, ventes at gøre det lettere for de nationale domstole at anvende EU's statsstøtteregler. Den omstændighed, at Kommissionen også på eget initiativ kan tilbyde sin hjælp til de nationale domstole, vil desuden bidrage til at øge nationale domstoles og procesparterers bevidsthed om mekanismerne for samarbejde mellem Kommissionen og de nationale domstole, og vise, at de er nyttige, samt udbrede anvendelsen af dem.

Eftersom klagere ikke altid ved, hvilke oplysninger Kommissionen behøver for hurtigt at kunne vurdere en klage vedrørende statsstøtte, foreslås det at indføre en obligatorisk klageformular, som vejleder klagere om processen for indsamling og fremlæggelse af de

¹⁸ Kommissionens meddelelse om de nationale domstoles håndhævelse af statsstøttereglerne (EUT C 85 af 9.4.2009, s. 1).

nødvendige oplysninger med henblik på Kommissionens fastlæggelse af, om der foreligger statsstøtte i en given sag. Dette forventes i væsentlig grad at mindske behovet for efterfølgende at anmode klagerne om oplysninger, da de fra starten vil have indgivet alle nødvendige oplysninger, som de har til deres rådighed. Den større gennemsigtighed og forudsigelighed i proceduren vil i sig selv give klagerne et klarere overblik over status og udviklingen i undersøgelsen og dermed forhindre unødigt korrespondance.

2.2. SIKRING AF EN EFFEKTIV OG PÅLIDELIG INDSAMLING AF MARKEDSOPLYSNINGER

Der er i løbet af de seneste år sket en væsentlig videreudvikling af processen med at vurdere statsstøtteforanstaltningers forenelighed med det indre marked. Kommissionen anvender en virkningsbaseret tilgang, hvor det tilstræbes at finde en balance mellem de vurderede statsstøtteforanstaltningers positive og negative virkninger. Vurderingen af en støtteforanstaltnings forenelighed afhænger af foranstaltningens udformning og dens påvirkning af markedet. Det har derfor fået større betydning, at der foretages en grundig faktabaseret vurdering, især i komplicerede sager.

For at efterkomme Kommissionens behov i forbindelse med informationsindsamling foreslås det derfor at indføre værktøjer til indsamling af markedsoplysninger (2.2.1) og indføre et retsgrundlag, der gør det muligt at foretage undersøgelser af bestemte erhvervssektorer og bestemte støtteinstrumenter (2.2.2), således at Kommissionen sikres rettidige, troværdige, faktuelte korrekte og fuldstændige førstehånds markedsoplysninger.

2.2.1 Værktøjer til indsamling af markedsoplysninger

De nuværende procedureregler vedrørende Kommissionens beføjelser til at indhente oplysninger under behandlingen af statsstøttesager medfører en række komplikationer. Når Kommissionen er afhængig af oplysninger fra medlemsstaterne, kan der opstå forsinkelser, hvis oplysningerne ikke er let tilgængelige for de nationale myndigheder, og informationsindsamlingen derfor i visse tilfælde risikerer at blive en stor byrde for myndighederne.

Kommissionen forsøgte at løse nogle af disse problemer i kodeksen for god praksis¹⁹. Navnlig blev det slået fast, at Kommissionens tjenestegrene i forbindelse med den formelle undersøgelsesprocedure kan sende en kopi af beslutningen om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure til interesserede parter og opfordre dem til at fremsætte bemærkninger til bestemte aspekter af sagen. Ved at give mulighed for at indføre sanktioner ved afgivelse af ufuldstændige eller urigtige oplysninger i svar på en anmodning om oplysninger bliver det muligt at forbedre kvaliteten af de oplysninger, som Kommissionen modtager.

For at forbedre procedurens effektivitet og gennemsigtighed foreslås det at gå et skridt videre og kodificere de beføjelser til at indhente oplysninger på markedet, som Domstolen ved flere lejligheder har tilkendt Kommissionen²⁰.

¹⁹ Punkt 34 i meddelelse fra Kommissionen: Kodeks for god praksis ved behandling af statsstøttesager, nævnt i fodnote 11.

²⁰ Sag 84/82, Tyskland mod Kommissionen, Sml. 1984, s. 1451; sag T-198/01, Technische Glaswerke Ilmenau mod Kommissionen, Sml. 2004 II, s. 2717; sag T-73/98, Prayon-Rupel mod Kommissionen,

Det foreslås, at Kommissionen efter indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure ved simpel begæring eller ved afgørelse kan anmode om oplysninger fra andre end den berørte medlemsstat i forbindelse med procedurer om anmeldt og ulovlig støtte (ny artikel 6a og ændring af artikel 10).

Ligesom i sager om karteller og fusioner vil disse værktøjer til indsamling af markedsoplysninger give mulighed for at anmode enhver virksomhed, sammenslutning af virksomheder eller medlemsstat (ny artikel 6a) om oplysninger og samtidig gøre det muligt at indføre sanktioner over for de berørte virksomheder i form af bøder eller tvangsbøder (ny artikel 6b), hvis de undlader at reagere eller undlader at fremsende fuldstændige oplysninger. Det vil afholde tredjemand fra at afgive ikke-uvildige oplysninger. Det forhold, at det samme spørgsmål vil blive stillet til forskellige virksomheder og de modtagne svar sendt til medlemsstaterne med henblik på bemærkninger, vil desuden give Kommissionen mulighed for at krydstjekke oplysningerne og sikre, at de modtagne informationer er troværdige.

Ved fastsættelsen af bøders og tvangsbøders størrelse vil Kommissionen tage hensyn til den opnåede erfaring på fusions- og kartelområdet. De økonomiske sanktioner vil derfor være i samme størrelsesorden som sanktionerne i Rådets forordning 139/2004²¹ og Rådets forordning 1/2003²². Den valgte størrelsesorden af bøderne og tvangsbøderne giver de berørte parter et tilstrækkelig incitament til at overholde reglerne, da de står i rimeligt forhold til overtrædelsens potentielle grovhed:

- Der kan pålægges bøder på op til 1 % af den samlede omsætning ved afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger som svar på simple begæringer eller begæringer fremsat ved afgørelse eller ved manglende svar på begæringer fremsat ved afgørelse (ny artikel 6b, stk. 1).
- Der kan pålægges tvangsbøder på op til 5 % af den gennemsnitlige daglige omsætning for hver arbejdsdag, fristen overskrides, beregnet fra det tidspunkt, der er fastsat i afgørelsen, for at tvinge de berørte parter til at afgive fuldstændige og rigtige oplysninger som anmodet om ved afgørelse (ny artikel 6b, stk. 2).

I tråd med princippet om loyalt samarbejde, som er nedfældet i traktaten om Den Europæiske Union, vil begæringer, der sendes til medlemsstater og offentlige myndigheder, ikke være omfattet af muligheden for at pålægge bøder eller tvangsbøder i henhold til procedureforordningen.

Af hensyn til retssikkerheden er det hensigtsmæssigt at fastsætte forældelsesfrister for pålæg og fuldbyrdelse af bøder og tvangsbøder, der følger bestemmelserne i Rådets forordning 1/2003²³ (ny artikel 15a og 15b).

Værktøjer til indsamling af markedsoplysninger vil primært blive anvendt i komplicerede individuelle sager, som kræver en grundig undersøgelse, med henblik på at afklare en række

Sml. 2001 II, s. 867; sag T-304/08, Smurfit Kappa mod Kommissionen, Sml. 2012, endnu ikke offentliggjort.

²¹ Artikel 13 og 14 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EU-fusionsforordningen) (EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1).

²² Artikel 22 og 23 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1).

²³ Artikel 25 og 26 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002, nævnt ovenfor i fodnote 22.

spørgsmål vedrørende fastlæggelsen af, om der foreligger statsstøtte, eller vurderingen af støttens forenelighed med det indre marked. Følgende eksempler kan illustrere den fremtidige anvendelse af instrumentet: vurdering af almindelig markedspraksis (f.eks. statsstøtteelementer i garantier/lån), markedssvigt og/eller benchmarking af tilskyndelsesvirkningen. Udvælgelsen af modtagerne af begæringerne om oplysninger vil blive baseret på objektive kriterier ud fra den enkelte sag. Ud over støttemodtageren kunne der eksempelvis sendes begæring til konkurrenter, kunder, forbrugerorganisationer m.fl., idet der sikres et repræsentativt udsnit af svarpersoner inden for hver kategori.

De ønskede oplysninger vil være let tilgængelige for de berørte markedsaktører og navnlig omfatte:

- faktuelle markedsoplysninger (f.eks. markedsstørrelse, markedsandele og importniveau) og virksomhedsoplysninger (f.eks. omkostningsstruktur, overskud, ejerskab og kontrol og kapitalinteresser i andre selskaber)
- faktabaserede analyser af, hvordan markedet fungerer (f.eks. hindringer for markedsadgang, omkostninger forbundet med at komme ind på markedet, reguleringsmæssige barrierer, markedets vækstrate og vækstperspektiver samt overkapacitet), hvilken virkning støtten forventes at have på støttemodtageren, og en vurdering af foreslåede afhjælpende eller kompenserende foranstaltninger.

Indsender medlemsstaterne følsomme oplysninger, garanteres en fuldt fortrolig behandling ved anvendelsen af værktøjer til indsamling af markedsoplysninger. I forvejen tilsigter beslutningen om at indlede proceduren at informere tredjemand om hovedpunkterne i en sag på en måde, der beskytter potentielt følsomme oplysninger. Kommissionen vil også sørge for, at ingen følsomme oplysninger videregives i forbindelse med udarbejdelsen af begæring til tredjemand.

Når markedsaktører svarer på en anmodning om oplysninger, opfordres de til at give Kommissionen en ikke-fortrolig version af deres svar. Hvis visse oplysninger anses for at være fortrolige, vil Kommissionen sørge for, at de beskyttes på passende vis (f.eks. ved at aggregere dem eller angive dem i intervaller).

Hvis Kommissionen i en afgørelse ønsker at gøre brug af fortrolige oplysninger, der er indgivet af tredjemand og ikke kan aggregeres eller på anden måde anonymiseres, skal Kommissionen indhente tilladelse fra tredjemand, før den kan videregive oplysningerne til medlemsstaten.

For de tilfælde, hvor oplysninger, der er markeret som fortrolige, ikke ser ud til at være undergivet tavshedspligt, bør der indføres en mekanisme, der giver Kommissionen mulighed for at afgøre, i hvilket omfang sådanne oplysninger kan videregives. I enhver sådan afgørelse om ikke at acceptere krav om fortrolig behandling bør der anføres en frist, ved hvis udløb oplysningerne videregives, således at den berørte tredjemand har mulighed for at påberåbe sig den juridiske beskyttelse, han har adgang til, herunder enhver foreløbig forholdsregel (ny artikel 7, stk. 9).

* *

*

Indførelsen af værktøjer til indsamling af markedsoplysninger ventes at nedbringe medlemsstaternes administrative byrde. Der vil i sidste ende kunne opnås en bedre balance mellem støtteyderen og den endelige støttemodtager, hvis Kommissionen får mulighed for at mindske de nationale myndigheders informationsindsamlingsbyrde, navnlig i sager, hvor medlemsstaterne ikke har direkte adgang til oplysningerne og vil skulle gøre en større indsats for at indhente dem, og hvis Kommissionen får mulighed for direkte at udnytte allerede eksisterende oplysninger på virksomhedsniveau (f.eks. om markedsandele og markedsstruktur).

Medlemsstaternes pligt til at afgive alle oplysninger, der viser, at en støtteforanstaltning er forenelig med det indre marked, vil dog ikke blive ændret i forbindelse med moderniseringen af reglerne. Statsstøtteprocedurens bilaterale karakter vil heller ikke blive ændret. Værktøjer til indsamling af markedsoplysninger vil på behørig vis knytte medlemsstaterne til proceduren ved at give dem mulighed for at fremsætte bemærkninger til svarene på begæringerne om oplysninger (ny artikel 7, stk. 8). Deres ret til et forsvar vil på den måde blive opretholdt og procedurens gennemsigtighed garanteret.

Den direkte korrespondance mellem støttemodtageren og Kommissionens tjenestegrene vil gøre det lettere at fastslå, hvad der reelt kræves for at kunne afslutte vurderingen af en støtteforanstaltnings forenelighed inden for en rimelig frist, hvilket vil være til fordel for både støttemodtageren og medlemsstaten. Det vil også gøre det lettere at forudsige, hvordan støttemodtageren står stillet. De målrettede faktuelle oplysninger, der anmodes om, vil være let tilgængelige for støttemodtageren, og fremsendelsen af dem ventes derfor at kræve en meget begrænset indsats fra hans side; desuden vil støttemodtageren være parat til hurtigt at fremsende oplysningerne for at bevise, at den støtte, som han søger at opnå, reelt er berettiget.

Kommissionens anvendelse af værktøjer til indsamling af markedsoplysninger vil også være i konkurrenters og klageres interesse, da Kommissionen med større omhu vil kunne vurdere den pågældende støtteforanstaltnings forenelighed med det indre marked og dermed forhindre eller afhjælpe urimelig konkurrencefordrejning som følge af ulovlig støtte.

Ved at anvende værktøjer til indsamling af markedsoplysninger vil Kommissionen kunne nå direkte og samtidig ud til relevante tredjeparter. Det vil bidrage til mere gennemsigtige, nøjagtige og hurtigere informationsstrømme, som ventes at nedbringe antallet af gentagne anmodninger om oplysninger og dermed forkorte undersøgelsernes varighed. Kommissionen vil anvende et proportionalitetskriterium, når den anmoder om markedsoplysninger. Det vil reducere de berørte virksomheders byrde til det minimum, der er nødvendigt for, at Kommissionen kan færdiggøre sin vurdering af en statsstøtteforanstaltning. Små og mellemstore virksomheder vil kun undtagelsesvist blive inddraget i indsamlingen af markedsoplysninger, eftersom værktøjerne til indsamling af markedsoplysninger primært vil blive anvendt i komplicerede individuelle sager, der kræver en grundig vurdering, og eftersom små og mellemstore virksomheder i de fleste tilfælde tildeles støtte gennem ordninger, der enten er godkendt eller er omfattet af en gruppefritagelsesforordning²⁴. I de meget sjældne tilfælde, hvor indsamlingen af markedsoplysninger kan vedrøre små og mellemstore

²⁴ Ifølge oplysningerne i den seneste resultattavle for statsstøtte (SEC(2011) 1487 final) blev 88,5 % af medlemsstaternes samlede statsstøtte i 2010 tildelt gennem godkendte ordninger eller foranstaltninger, der var omfattet af en gruppefritagelsesforordning. 100 % af støtten til det horisontale mål "små og mellemstore virksomheder" blev i øvrigt tildelt gennem godkendte ordninger eller foranstaltninger, der var omfattet af en gruppefritagelsesforordning.

virksomheder, vil Kommissionen tilpasse sine krav i lyset af ovennævnte proportionalitetsprincip.

Anvendelsen af værktøjer til indsamling af markedsoplysninger efter indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure vil ikke ændre den rolle som informationskilde, som tredjemand allerede har i dag, og som er bekræftet i Domstolens retspraksis. Modtagerne af afgørelser om pålæg af bøder og/eller tvangsbøder vil dog have ret til at fremsætte bemærkninger (ny artikel 6b, stk. 5) og til at prøve sådanne afgørelser (ny artikel 6b, stk. 6).

De nye bestemmelser vedrørende informationsindsamling er nødvendige for at sikre, at Kommissionen vedtager rimelige og begrundede afgørelser inden for frister, der er acceptable for virksomhederne. Kommissionen vil på den måde styrke medlemsstaternes og virksomhedernes retssikkerhed og samtidig gøre statsstøttepolitikken mere effektiv og gennemsigtig.

2.2.2 Undersøgelser af erhvervssektorer og støtteinstrumenter

Kommissionen er i overensstemmelse med målene for initiativet om at modernisere statsstøttepolitikken opsat på at koncentrere sin indsats om de mest alvorlige sager om forvrejning af det indre markeds funktion. Ved at anvende en styrket horisontal tilgang i sine undersøgelser vil Kommissionen blive bedre i stand til at afsløre støtte rettet til en bestemt sektor eller baseret på et bestemt instrument, som muligvis begrænser eller forvrejrer konkurrencen.

Behovet for bedre horisontale oplysninger er særlig tydeligt i sager, hvor Kommissionen (enten via klager, anmeldelser eller markedsoplysninger) er kommet i besiddelse af oplysninger, der antyder, at der er problemer i en bestemt sektor i flere medlemsstater, og der er tegn på, at der kan være lignende problemer i andre medlemsstater.

Som opfølgning på Revisionsrettens anbefaling om, at Kommissionen bør optrappe sine overvågningsaktiviteter, både med hensyn til stikprøvestørrelse og omfang²⁵, har Kommissionen allerede øget anvendelsen af sine nuværende eksisterende beføjelser til at foretage efterfølgende kontrol af godkendte støtteforanstaltninger og fritagne støtteordninger. Den kan derved indsamle horisontale oplysninger fra medlemsstaterne om bestemte erhvervssektorer eller brugen af bestemte støtteinstrumenter i flere medlemsstater. For at øge sit kendskab til en bestemt erhvervssektor eller et bestemt statsstøttespørgsmål kan Kommissionen også udsende spørgeskemaer, fremsætte anmodninger til medlemsstaterne eller bestille fagrapporter og fremover også sende begæringer om oplysninger til markedsaktører.

For at supplere Kommissionens eksisterende beføjelser og få et holistisk forhåndsbillede af markedet foreslås det at indføre et specifikt retsgrundlag til at indlede undersøgelser af erhvervssektorer og af forskellige typer støtteforanstaltninger (ny artikel 20a).

Kommissionen vil varetage denne opgave ved hjælp af sin beføjelse til at fremsætte begæringer om oplysninger til medlemsstaterne og til alle relevante markedsaktører. Ved undersøgelsens afslutning kan Kommissionen offentliggøre en rapport om resultaterne af undersøgelsen af bestemte erhvervssektorer.

²⁵

Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 15/2011, s. 41, nævnt ovenfor i fodnote 5.

Inden den formelle iværksættelse af en sektorundersøgelse skal Kommissionen analysere alle de oplysninger, som den allerede har til sin rådighed, eller som er offentligt tilgængelige. Af hensyn til proportionalitetsprincippet kræver iværksættelsen af en sektorundersøgelse derfor indikationer fra offentligt tilgængelige kilder om, at der er en statsstøtteproblematik vedrørende en bestemt sektor eller anvendelsen af et bestemt støtteinstrument i flere medlemsstater, f.eks. det forhold, at eksisterende støtteforanstaltninger rettet til en bestemt sektor eller baseret på et bestemt støtteinstrument i flere medlemsstater ikke eller ikke længere er forenelige med det indre marked.

Sektorundersøgelser vil indebære en begrænset indledende indsats fra visse markedsaktører, som i første omgang vil modtage begæringer om ikke-offentlige oplysninger. Kommissionen vil derefter ligeledes anmode medlemsstaterne om oplysninger og opfordre dem til at kommentere eller fremsætte bemærkninger til resultaterne. Denne arbejdsbyrde vil dog blive opvejet af en markant reduktion af arbejdsbyrden i forbindelse med den senere undersøgelse af individuelle sager for alle involverede parter (medlemsstater, støttemodtagere, markedsaktører og Kommissionen), da der bliver behov for at fremsende færre begæringer om oplysninger, og i lyset af de forventede effektivitetsgevinster i forbindelse med styrkelsen af statsstøttereglerne som følge af større gennemsigtighed og kortere sagsbehandlingstid.

3. RESULTATER AF KONSEKVENSANALYSER OG HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER

Høring af interesserede parter og anvendelse af ekspertbistand

Reformen af statsstøtteprocedurerne blev fremlagt og drøftet med medlemsstaterne på møder på højt niveau afholdt den 6. marts 2012 og den 11. juli 2012. Der blev den 19. september 2012 desuden afholdt en faglig workshop om værktøjer til indsamling af markedsoplysninger og sektorundersøgelser.

I perioden 13. juli 2012 til 5. oktober 2012 blev der afholdt en offentlig høring om behandlingen af statsstøtteklager og om indsamling af oplysninger i forbindelse med undersøgelser af statsstøtteforanstaltninger. Høringssvarene findes på webstedet for Generaldirektoratet for Konkurrence, og resultaterne blev forelagt for medlemsstaterne på et møde på højt niveau den 9. november 2012.

Konsekvensanalyse

Ikke relevant.

4. FORSLAGETS JURIDISKE ASPEKTER

Resumé af forslaget

Det foreslås at ændre de bestemmelser i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastsættelse af procedurereglerne for undersøgelse af statsstøtteforanstaltninger, der vedrører behandlingen af klager og indsamling af markedsoplysninger.

Retsgrundlag

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 109 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Formålet med de foreslåede ændringer af procedureforordningen er at gøre statsstøtteprocedurerne mere effektive og dermed bidrage til at fastholde det indre markeds integritet og opfylde målene i initiativet til modernisering af statsstøttepolitikken og mere generelt Europa 2020-strategien. Ændringerne vil bl.a. også lette medlemsstaternes og tredjemands administrative byrde. Kommissionens forslag står derfor i rimeligt forhold til det efterstræbte politiske mål.

Forslaget vedrører statsstøttereglernes anvendelse, hvilket er Den Europæiske Unions enekompetence. Nærhedsprincippet finder derfor ikke anvendelse.

Reguleringsinstrument

Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 659/99 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93.

5. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Dette ændringsforslag har ingen indvirkning på EU-budgettet (artikel 28 i finansforordningen og artikel 22 i gennemførelsesbestemmelserne).

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 109,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet²⁶ og,

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Som led i den gennemgribende modernisering af statsstøttere reglerne, som skal bidrage til såvel gennemførelsen af Europa 2020-strategien for vækst²⁷ som til budgetkonsolideringen, bør der sikres en effektiv og ensartet anvendelse af traktatens artikel 107 i hele Unionen. Med Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 blev Kommissionens hidtidige praksis kodificeret og styrket for at øge retssikkerheden og støtte udviklingen af statsstøttepolitikken under åbne forhold. I lyset af erfaringen med dens anvendelse og i lyset af den seneste udvikling, bl.a. udvidelserne og den økonomiske og finansielle krise, bør visse aspekter af forordningen dog ændres, for at Kommissionen kan handle mere effektivt.
- (2) Vurderingen af alle anmeldte eller ulovlige statsstøtteforanstaltningers forenelighed med det indre marked henhører i henhold til traktatens artikel 108 under Kommissionens enekompetence, og det bør derfor sikres, at Kommissionen med henblik på statsstøttere reglerne håndhævelse har beføjelse til at anmode om alle nødvendige oplysninger fra enhver virksomhed, sammenslutning af virksomheder eller medlemsstat, når den er i tvivl om, hvorvidt den pågældende støtteforanstaltning er forenelig med det indre marked, og derfor har indledt den formelle undersøgelsesprocedure.
- (3) Med henblik på vurderingen af en støtteforanstaltningens forenelighed efter indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure og navnlig i forbindelse med nye eller teknisk

²⁶ EUT C [...] af [...], s. [...].

²⁷ Meddelelse fra Kommissionen: Europa 2020: En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, KOM(2010) 2020 endelig af 3.3.2010.

komplicerede foranstaltninger, der kræver en grundig undersøgelse, bør Kommissionen ved simpel begæring eller ved afgørelse kunne afkræve enhver virksomhed, sammenslutning af virksomheder eller medlemsstat alle oplysninger, der er nødvendige for, at den kan afslutte sin vurdering, hvis de oplysninger, som den har til sin rådighed, ikke er tilstrækkelige; den bør i forbindelse hermed tage behørigt hensyn til proportionalitetsprincippet, især når det drejer sig om små og mellemstore virksomheder.

- (4) For at kunne sikre, at enhver virksomhed eller sammenslutning af virksomheder efterkommer begæringer om oplysninger, bør Kommissionen efter behov kunne pålægge sanktioner i form af rimelige bøder og tvangsbøder. De parter, der anmodes om at give oplysninger, har visse rettigheder, som bør beskyttes ved at give parterne mulighed for at fremsætte bemærkninger, inden det eventuelt besluttet at pålægge dem bøder eller tvangsbøder. Den Europæiske Unions Domstol bør have fuld prøvelsesret vedrørende sådanne bøder og tvangsbøder, jf. traktatens artikel 261.
- (5) Medlemsstater kan ikke pålægges bøder og tvangsbøder, da de i henhold til artikel 4 i traktaten om Den Europæiske Union har pligt til at samarbejde loyalt med Kommissionen og give den alle oplysninger, som Kommissionen har behov for med henblik på at varetage sine opgaver i henhold til forordning (EF) nr. 659/1999.
- (6) Med henblik på at beskytte den berørte medlemsstats ret til et forsvar bør medlemsstaten underrettes om indholdet i de begæringer om oplysninger, der sendes til virksomheder, sammenslutninger af virksomheder eller medlemsstater, og have mulighed for at kommentere modtagne bemærkninger, der rejser tvivl om den pågældende støtteforanstaltnings forenelighed med det indre marked.
- (7) Kommissionen bør tage behørigt hensyn til virksomhedernes legitime interesse i at beskytte deres forretningshemmeligheder. Kommissionen bør i en afgørelse ikke kunne anvende fortrolige oplysninger fra virksomheder eller andre, som ikke kan aggregeres eller på anden måde anonymiseres, medmindre den på forhånd har fået deres tilladelse til at videregive oplysningerne til den pågældende medlemsstat.
- (8) For de tilfælde, hvor oplysninger, der er markeret som fortrolige, ikke ser ud til at være undergivet tavshedspligt, bør der indføres en mekanisme, der giver Kommissionen mulighed for at afgøre, i hvilket omfang sådanne oplysninger kan videregives. I enhver sådan afgørelse om ikke at acceptere krav om fortrolig behandling bør der anføres en frist, ved hvis udløb oplysningerne videregives, således at den berørte tredjemand har mulighed for at påberåbe sig den juridiske beskyttelse, han har adgang til, herunder enhver foreløbig forholdsregel.
- (9) Kommissionen kan på eget initiativ undersøge oplysninger om ulovlig støtte fra enhver kilde med henblik på at sikre overholdelsen af traktatens artikel 108 og navnlig anmeldelseskravet og standstill-klausulen i traktatens artikel 108, stk. 2, og vurdere støttens forenelighed med det indre marked. Klager er i den forbindelse en vigtig informationskilde til afsløring af overtrædelser af Unionens statsstøtteregler.
- (10) For at forbedre kvaliteten af de klager, der indgives til Kommissionen, og samtidig øge gennemsigtigheden og retssikkerheden, er det hensigtsmæssigt at fastlægge, hvilke betingelser en klage bør opfylde, for at sikre Kommissionen de oplysninger om

en påstået ulovlig støtteforanstaltning, som er nødvendige for at indlede en foreløbig undersøgelse.

- (11) Klagere bør pålægges at godtgøre, at de er interesserede parter som omhandlet i artikel 108, stk. 2, i EUF-traktaten og artikel 1, litra h), i forordning 659/1999. De bør også pålægges at give visse oplysninger i en form, som Kommissionen bør have beføjelse til at fastlægge i en gennemførelsesbestemmelse.
- (12) Det er af hensyn til retssikkerheden hensigtsmæssigt at fastsætte forældelsesfrister for pålæg og fuldbyrdelse af bøder og tvangsbøder.
- (13) For at sikre, at Kommissionen behandler ensartede spørgsmål på en konsekvent måde i hele det indre marked, er det hensigtsmæssigt at supplere Kommissionens eksisterende beføjelser ved at indføre et specifikt retsgrundlag, der giver den mulighed for at undersøge erhvervssektorer eller visse støtteinstrumenter i flere medlemsstater. Af hensyn til proportionalitetsprincippet bør sektorundersøgelser bygge på en forudgående analyse af offentligt tilgængelige oplysninger, der peger i retning af en statsstøtteproblematik vedrørende en bestemt sektor eller anvendelsen af et bestemt støtteinstrument i flere medlemsstater, f.eks. når der er tegn på, at eksisterende støtteforanstaltninger rettet til en bestemt sektor eller baseret på et bestemt støtteinstrument i flere medlemsstater ikke eller ikke længere er forenelige med det indre marked. Sådanne undersøgelser vil sætte Kommissionen i stand til at håndtere horisontale statsstøttespørgsmål på en effektiv og gennemsigtig måde.
- (14) Hvis statsstøttereglerne skal anvendes på en konsekvent måde, forudsætter det, at der træffes foranstaltninger til etablering af et samarbejde mellem medlemsstaternes domstole og Kommissionen. Et sådant samarbejde er relevant for alle nationale domstole, der i en given sammenhæng anvender traktatens artikel 107, stk. 1, og artikel 108. De nationale domstole bør især have mulighed for at anmode Kommissionen om oplysninger eller om en udtalelse vedrørende aspekter af statsstøttereglernes anvendelse. Kommissionen bør desuden have mulighed for at fremsætte skriftlige eller mundtlige bemærkninger til domstole, der behandler sager om anvendelse af traktatens artikel 107, stk. 1, og artikel 108. Disse bemærkninger bør fremsættes inden for rammerne af de nationale retsplejeregler og national praksis, bl.a. vedrørende beskyttelsen af parternes rettigheder.
- (15) Af hensyn til gennemsigtigheden og retssikkerheden bør oplysninger om Kommissionens afgørelser offentliggøres. Det er således hensigtsmæssigt at offentliggøre afgørelser om at pålægge bøder eller tvangsbøder, da de berører de pågældende kilders interesser. Når Kommissionen offentliggør sine afgørelser, bør den overholde reglerne om tavshedspligt, jf. traktatens artikel 339.
- (16) Kommissionen bør i tæt samarbejde med Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte kunne vedtage gennemførelsesbestemmelser, der fastlægger de nærmere regler om form, indhold og andre kriterier vedrørende klager, der indgives i henhold til artikel 10, stk. 1, og artikel 20 i forordning (EF) nr. 659/1999.
- (17) Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EF) nr. 659/1999 foretages følgende ændringer:

(1) Overskriften til artikel 5 affattes således:

"Begæring om oplysninger fremsat til den anmeldende medlemsstat"

(2) Som artikel 6a og 6b indsættes:

"Artikel 6a

Begæring om oplysninger fremsat til andre kilder

1. Efter indledningen af den i artikel 6 omhandlede formelle undersøgelsesprocedure kan Kommissionen, såfremt den finder det relevant, pålægge en virksomhed, en sammenslutning af virksomheder eller en anden medlemsstat at give den alle oplysninger, der er nødvendige for, at den kan afslutte sin vurdering af den pågældende foranstaltning, hvis de oplysninger, som den har til sin rådighed, ikke er tilstrækkelige.

2. Medlemsstaterne giver oplysningerne på grundlag af en simpel begæring og inden for en frist, der normalt ikke må overstige en måned.

3. Kommissionen kan ved simpel begæring anmode en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder om at give oplysninger. Når Kommissionen sender en simpel begæring om oplysninger til en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder, anfører den retsgrundlaget og formålet med begæringen, præciserer, hvilke oplysninger der kræves, og fastsætter fristen for udlevering af oplysningerne. Den henviser desuden til de i artikel 6b, stk. 1, omhandlede bøder, som pålægges ved afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger.

4. Kommissionen kan ved afgørelse afkræve en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder oplysninger. Når Kommissionen ved afgørelse pålægger en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder at give oplysninger, anfører den retsgrundlaget og formålet med begæringen, præciserer, hvilke oplysninger der kræves, og fastsætter fristen for udlevering af oplysningerne. Den henviser desuden til de bøder, der er omhandlet i artikel 6b, stk. 1, og henviser til eller pålægger de tvangsbøder, der er omhandlet i artikel 6b, stk. 2. Den henviser endvidere til den ret, som virksomheden eller sammenslutningen af virksomheder har til at få afgørelsen prøvet ved Domstolen.

5. Kommissionen underretter den berørte medlemsstat om indholdet i de begæringer om oplysninger, der er fremsat i henhold til stk. 1-4.

6. Virksomhedernes indehavere eller disses repræsentanter, og hvad angår juridiske personer, selskaber og foreninger uden status som juridisk person de personer, der ifølge lov eller vedtægt har beføjelse til at repræsentere dem, giver de ønskede oplysninger på virksomhedens vegne. Behørigt befuldmægtigede personer kan give de ønskede oplysninger på deres klienters vegne. Sidstnævnte bærer det fulde ansvar, såfremt de udleverede oplysninger er ufuldstændige, urigtige eller vildledende.

Bøder og tvangsbøder

1. Kommissionen kan ved afgørelse pålægge virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder bøder på op til 1 % af den samlede omsætning i det foregående regnskabsår, hvis de forsætligt eller uagtsomt:

a) giver urigtige eller vildledende oplysninger som svar på en begæring fremsat i henhold til artikel 6a, stk. 3

b) giver urigtige, ufuldstændige eller vildledende oplysninger som svar på en afgørelse vedtaget i henhold til artikel 6a, stk. 4, eller ikke udleverer oplysningerne inden for den fastsatte frist.

2. Kommissionen kan ved afgørelse pålægge virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder tvangsbøder på op til 5 % af den gennemsnitlige daglige omsætning i det foregående regnskabsår for hver arbejdsdag, fristen overskrides, beregnet fra det tidspunkt, der er fastsat i afgørelsen, indtil de giver fuldstændige og rigtige oplysninger som begæret af Kommissionen ved en afgørelse vedtaget i henhold til artikel 6a, stk. 4.

3. Ved fastsættelsen af bødens eller tvangsbøden størrelse tages hensyn til overtrædelsens art, grovhed og varighed.

4. Når virksomhederne eller sammenslutningerne af virksomheder har opfyldt den forpligtelse, som tvangsbøden havde til formål at håndhæve, kan Kommissionen nedsætte den endelige tvangsbøde til et beløb, der er lavere end det, der i henhold til den oprindelige afgørelse om at pålægge tvangsbøder skulle betales.

5. Inden Kommissionen vedtager en afgørelse i henhold til stk. 1 og 2, giver den de berørte virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder mulighed for at fremsætte bemærkninger.

6. Den Europæiske Unions Domstol har fuld prøvelsesret, jf. artikel 261 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, vedrørende de bøder eller tvangsbøder, som Kommissionen pålægger. Den kan ophæve, nedsætte eller forhøje den pålagte bøde eller tvangsbøde."

(3) I artikel 7 indsættes som stk. 8-10:

"8. Inden Kommissionen vedtager en afgørelse i henhold til stk. 2-5, giver den den berørte medlemsstat mulighed for at fremsætte bemærkninger til de oplysninger, som Kommissionen har modtaget i medfør af artikel 6a, hvis disse oplysninger rejser tvivl om foranstaltningens forenelighed med det indre marked.

9. Kommissionen må i en afgørelse vedtaget i henhold til stk. 2-5 ikke anvende fortrolige oplysninger fra virksomheder eller andre, som ikke kan aggregeres eller på anden måde anonymiseres, medmindre den har fået deres tilladelse til at videregive oplysningerne til den pågældende medlemsstat. Kommissionen kan vedtage en begrundet afgørelse, som meddeles den berørte virksomhed eller sammenslutning af virksomheder, om, at de oplysninger, som virksomheden har markeret som fortrolige, ikke er undergivet tavshedspligt, med fastsættelse af en frist, ved hvis udløb oplysningerne offentliggøres. Fristen skal være mindst en måned.

10. Kommissionen tager behørigt hensyn til virksomhedernes legitime interesse i at beskytte deres forretningshemmeligheder. Hvis en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder, der giver oplysninger i henhold til artikel 6a, under henvisning til risiko for skade kræver det, må dens identitet ikke meddeles den pågældende medlemsstat."

(4) I artikel 10 foretages følgende ændringer:

Stk. 1 og 2 affattes således:

"1. Kommissionen kan på eget initiativ undersøge oplysninger om påstået ulovlig støtte fra enhver kilde, jf. dog artikel 20.

Kommissionen undersøger straks enhver klage, som indgives af en interesseret part i henhold til artikel 20, stk. 2.

2. Kommissionen anmoder om nødvendigt den pågældende medlemsstat om oplysninger. Artikel 2, stk. 2, og artikel 5, stk. 1 og 2, finder tilsvarende anvendelse.

Efter indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure kan Kommissionen også anmode om oplysninger fra andre kilder. Bestemmelserne i artikel 6a og 6b finder tilsvarende anvendelse."

(5) Efter artikel 14 indsættes følgende kapiteloverskrift:

"KAPITEL IIIA

FORÆLDELSESFRISTER"

(6) Overskriften til artikel 15 affattes således:

"Forældelsesfrist for krav om tilbagebetaling af støtte"

(7) Som artikel 15a og 15b indsættes:

"Artikel 15a

Forældelsesfrist for pålæg af bøder og tvangsbøder

1. De beføjelser, som Kommissionen har i henhold til artikel 6b, forældes efter tre år.

2. Forældelsesfristen regnes fra den dag, hvor overtrædelsen fandt sted. Ved vedvarende eller gentagne overtrædelser regnes fristen dog først fra den dag, hvor overtrædelsen er ophørt.

3. Enhver foranstaltning, som Kommissionen træffer af hensyn til undersøgelsen eller proceduren vedrørende en overtrædelse, afbryder forældelsesfristen for pålæg af bøder eller tvangsbøder med virkning fra det tidspunkt, hvor foranstaltningen blev meddelt den berørte virksomhed eller sammenslutning af virksomheder.

4. Forældelsesfristen begynder at løbe på ny efter hver afbrydelse. Forældelsesfristen udløber dog senest efter en periode svarende til den dobbelte forældelsesfrist, i løbet af hvilken Kommissionen ikke har pålagt en bøde eller tvangsbøde. Denne periode forlænges med den tid, hvor forældelsesfristen har været stillet i bero i henhold til stk. 5.

5. Forældelsesfristen for pålæg af bøder eller tvangsbøder stilles i bero, så længe en sag om Kommissionens afgørelse verserer ved Domstolen.

Artikel 15b

Forældelsesfrister for fuldbyrdelse af bøder og tvangsbøder

1. Kommissionens beføjelse til at fuldbyrde afgørelser vedtaget i henhold til artikel 6b forældes efter fem år.

2. Forældelsesfristen regnes fra den dag, hvor afgørelsen bliver endelig.

3. Forældelsesfristen for fuldbyrdelse af bøder eller tvangsbøder afbrydes

a) ved meddelelse af en afgørelse om ændring af bødens eller tvangsbødens oprindelige størrelse eller om afvisning af en anmodning om en sådan ændring

b) ved ethvert skridt, der tages af Kommissionen eller af en medlemsstat på Kommissionens anmodning med henblik på tvangsinddrivelse af bøden eller tvangsbøden.

4. Forældelsesfristen begynder at løbe på ny efter hver afbrydelse.

5. Forældelsesfristen for fuldbyrdelse af bøder eller tvangsbøder afbrydes, så længe

a) der er indrømmet betalingshenstand

b) tvangsinddrivelsen er stillet i bero i henhold til Domstolens afgørelse."

(8) Artikel 16 affattes således:

"Artikel 16

Misbrug af støtte

I tilfælde af misbrug af støtte kan Kommissionen indlede den formelle undersøgelsesprocedure efter artikel 4, stk. 4, jf. dog artikel 23. Artikel 6, 6a og 6b, artikel 7, stk. 1-5, artikel 9 og 10, artikel 11, stk. 1, og artikel 12-15 finder anvendelse med de fornødne tilpasninger."

(9) Artikel 20, stk. 2, affattes således:

"2. Alle interesserede parter kan indgive en klage, hvori de underretter Kommissionen om påstået ulovlig støtte eller om påstået misbrug af støtte. Den interesserede part skal i den forbindelse behørigt udfylde en formular, som Kommissionen bør have beføjelse til at udforme ved en gennemførelsesbestemmelse, og skal angive alle obligatoriske oplysninger, der anmodes om i det.

Hvis Kommissionen vurderer, at de faktiske og retlige omstændigheder, som den interesserede part beskriver, ikke giver et tilstrækkeligt grundlag til efter en indledende undersøgelse at kunne påvise, at der foreligger ulovlig støtte eller misbrug af støtte, underretter Kommissionen den interesserede part herom og opfordrer den til at fremsætte bemærkninger inden udløbet af en fastsat frist, der normalt ikke må overstige en måned. Hvis

den interesserede part ikke har fremsat sine bemærkninger inden for den fastsatte frist, anses klagen for at være trukket tilbage.

Kommissionen sender en kopi af enhver afgørelse i en sag, der vedrører klagens indhold, til den interesserede part."

(10) Efter artikel 20 indsættes som kapitel VIa:

"KAPITEL VIA

UNDERSØGELSER AF ERHVERVSSEKTORER OG STØTTEINSTRUMENTER

Artikel 20a

Undersøgelser af erhvervssektorer og støtteinstrumenter

1. Hvis der ud fra de tilgængelige oplysninger er tegn på, at statsstøtteforanstaltninger rettet til en bestemt sektor eller baseret på et bestemt støtteinstrument kan begrænse eller fordreje konkurrencen på det indre marked i flere medlemsstater, eller at eksisterende støtteforanstaltninger rettet til en bestemt sektor eller baseret på et bestemt støtteinstrument i flere medlemsstater ikke eller ikke længere er forenelige med det indre marked, kan Kommissionen undersøge denne erhvervssektor eller brugen af det pågældende støtteinstrument i forskellige medlemsstater. I forbindelse med undersøgelsen kan Kommissionen anmode medlemsstaterne eller de berørte virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder om at give de nødvendige oplysninger med henblik på anvendelsen af traktatens artikel 107 og 108 under behørigt hensyn til proportionalitetsprincippet.

Kommissionen kan offentliggøre en rapport om resultaterne af sin undersøgelse af bestemte erhvervssektorer eller bestemte støtteinstrumenter i forskellige medlemsstater og opfordre medlemsstaterne og enhver berørt virksomhed eller sammenslutning af virksomheder til at fremsætte bemærkninger.

2. Artikel 5, 6a og 6b finder anvendelse med de fornødne tilpasninger."

(11) Efter artikel 23 indsættes som kapitel VIIa:

"KAPITEL VIIA

SAMARBEJDE MED NATIONALE DOMSTOLE

Artikel 23a

Samarbejde med nationale domstole

1. Med henblik på anvendelsen af traktatens artikel 107, stk. 1, og artikel 108 kan medlemsstaternes domstole anmode Kommissionen om oplysninger, som den har til sin rådighed, eller om en udtalelse om spørgsmål vedrørende statsstøttereglernes anvendelse.

2. Hvis hensynet til den konsekvente anvendelse af traktatens artikel 107, stk. 1, og artikel 108 kræver det, kan Kommissionen på eget initiativ fremsætte skriftlige bemærkninger til medlemsstaternes domstole. Med tilladelse fra den pågældende domstol kan den også fremsætte mundtlige bemærkninger.

Udelukkende med henblik på udarbejdelsen af sine bemærkninger kan Kommissionen anmode medlemsstatens relevante domstol om at tilsende den eller sørge for, at den får tilsendt alle nødvendige dokumenter med henblik på vurderingen af sagen."

(12) Artikel 25 affattes således:

"Artikel 25

Afgørelses adressater

1. Afgørelser vedtaget i henhold til artikel 6a, stk. 4, og artikel 6b, stk. 1 og 2, og artikel 7, stk. 9, rettes til den pågældende virksomhed eller sammenslutning af virksomheder. Kommissionen meddeler straks afgørelserne til modtageren, og giver modtageren mulighed for at oplyse Kommissionen om, hvilke oplysninger den anser for værende undergivet tavshedspligt.

2. Alle andre afgørelser vedtaget i henhold til kapitel II, III, IV, V og VII rettes til den pågældende medlemsstat. Kommissionen meddeler straks disse afgørelser til den pågældende medlemsstat og giver denne medlemsstat mulighed for at oplyse Kommissionen om, hvilke oplysninger den anser for værende undergivet tavshedspligt."

(13) I artikel 26 indsættes som stk. 2a:

"2a. Kommissionen offentliggør de afgørelser, som den vedtager i henhold til artikel 6b, stk. 1 og 2, i *Den Europæiske Unions Tidende*."

(14) Artikel 27 affattes således:

"Artikel 27

Gennemførelsesbestemmelser

Kommissionen har bemyndigelse til i overensstemmelse med proceduren i artikel 29 at udstede gennemførelsesbestemmelser om

- a) form, indhold og andre enkeltheder i forbindelser med anmeldelser
- b) form, indhold og andre enkeltheder i forbindelser med årlige rapporter
- c) form, indhold og andre enkeltheder i forbindelser med klager indgivet i henhold til artikel 10, stk. 1, og artikel 20, stk. 2
- d) enkeltheder om frister og beregning af frister
- e) den i artikel 14, stk. 2, omhandlede rentesats."

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand

FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAGET

Forslaget har ingen virkninger for EU-budgettet.